

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д. Ушинського»

Навчально-науковий інститут психології та суспільних наук
Кафедра клінічної психології та психічного здоров'я

Савенкова І.І. Венгер Г.С.

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА
ВИКОНАННЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ З НАВЧАЛЬНОЇ
ДИСЦИПЛІНИ**

«ФУНКЦІЯ ТА СПЕЦИФІКА РОБОТИ ПСИХОЛОГА В КЛІНИЦІ»

**для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої
освіти спеціальності С4 Психологія спеціалізації «Клінічна психологія»**

Одеса – 2026

**Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради
Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К.Д.Ушинського»
(Протокол № 10 від 26 лютого 2026 р.)**

Автори:

Савенкова І.І., завідувач кафедри психології та психічного здоров'я Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д.Ушинського», доктор психологічних наук, професор.

Венгер Г.С., доцент кафедри клінічної психології та психічного здоров'я Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», кандидат психологічних наук.

Рецензенти:

Карсканова С.В. завідувач кафедри психології Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова., кандидат психологічних наук, доцент.

Мартінова Ю.Ю. доцент кафедри клінічної психології та психічного здоров'я Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д.Ушинського», кандидат медичних наук, доцент.

Рекомендовано до друку вченою радою Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського» (протокол № від . 2026 р.).

УДК: 378:159.9-051:303.823.4:614.212(07)

Савенкова І.І. Венгер Г. С. Методичні рекомендації з дисципліни «Функція та специфіка роботи психолога в клініці» для здобувачів другого (магістерського) рівня спеціальності С4 «Психологія» за ОПП «Клінічна психологія». – Одеса : Університет Ушинського, 2026. – 32 с.

ЗМІСТ

Навчально-тематичний план дисципліни.....	4
Вступ.....	6
Анотація навчальної дисципліни.....	7
Опис навчальної дисципліни.....	10
Плани практичних занять та завдання до самостійної роботи	11
Технологічна карта дисципліни.....	18
Самостійна робота.....	21
Індивідуальні навчально-дослідні завдання.....	23
Критерії оцінювання.....	24
Засоби діагностування результатів навчання.....	28
Питання до екзамену	29
Рекомендована література.....	31

Навчально-тематичний план дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль I. Аналіз та ідентифікація потреб клієнта / пацієнта у роботі клінічного психолога, визначення та планування промоційної та превенційної стратегії для клієнта /пацієнта у роботі клінічного психолога												
Тема1. Загальні закономірності клієнта /пацієнта	9	1	2			6	9	1	1			7
Тема2. Визначення та планування промоційної та превенційної стратегії для клієнта/ пацієнта у роботі клінічного психолога	9	1	2			6	9		1			8
Разом за змістовим модулем I	18	2	4			12	18	1	2			15
Змістовий модуль II. Психодіагностика у роботі клінічного психолога та рекомендації клієнтам /пацієнтам для фахівців в роботі мультидисциплінарної команди в клініці. Психологічні втручання психолога в роботі мультидисциплінарної команди												
Тема 3. Психодіагностичний інструментарій у роботі клінічного психолога.	9	1	2			6	9	1	1			7
Тема 4. Рекомендації та скерування у роботі клієнта / пацієнта.	9	1	2			6	9		9			
Тема 5. Психологічні втручання у роботі клінічного психолога.	9	1	2			6	9		1			8
Разом за змістовим модулем II	27	3	6			18	27	1	2			24

Змістовий модуль III. Професійна взаємодія та введення документообігу кінничним психологом. Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я.											
Тема 6. Професійна взаємодія та ведення документообігу.	11	1	4			6	11				10
Тема 7. Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я	12	2	4			6	12	1	1		11
Тема 8. Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.	12	2	2			8	12	1	1		10
Разом за змістовим модулем III	35	5	10			20	35	2	2		31
ІНДЗ	10				10		10				10
Усього годин	90	10	20		10	50	90	4	6		10
											70

Вступ

Методичні рекомендації призначені для студентів спеціальності С4 «Психологія» другого (магістерського) рівня вищої освіти, які навчаються за ОПП «Клінічна психологія», у якості допомоги при підготовці до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Реабілітаційна психологія».

Методичні рекомендації розроблені на підставі Закону України «Про вищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського», Положення про порядок подання навчально-методичних видань у державному закладі «Південноукраїнський національний педагогічний університет ім. К. Д. Ушинського».

Методичні рекомендації містять рекомендації до виконання практичних занять та самостійної роботи здобувачами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності С4 Психологія; навчально-методичний план дисципліни, анотацію навчальної дисципліни; план практичних занять та завдання до самостійної роботи; технологічну карту дисципліни; індивідуальне навчально-дослідне завдання; критерії оцінювання за різними видами роботи, критерії оцінювання поточного та підсумкового контролю; засоби діагностування результатів навчання; питання до екзамену; тестові завдання для перевірки знань; рекомендовану літературу.

Сподіваємося, що методичні рекомендації допоможуть студентам успішно підготуватися до практичних занять та засвоїти матеріал для самостійного опрацювання.

Анотація навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни «Функція та специфіка роботи психолога в клініці»: надання здобувачам уявлення щодо основ спеціальних знань у галузі клінічної психології зі змістом дослідницької та практичної діяльності клінічних психологів у відповідності до професійного стандарту роботи клінічного психолога; ознайомлення з предметом, об'єктом, базовими категоріями, функціями та специфікою роботи психолога у клініці, завданнями, принципами, формами й методами соціально – психологічного впливу на свідомість особистості майбутнього клінічного психолога та підготовки майбутніх фахівців до роботи з клієнтами та пацієнтами у клініці; поглибленого розуміння теоретико - методологічних засад клінічної психології; формування мотивації щодо використання набутих знань у професійній діяльності клінічного психолога.

Дозвіл на використання ІІІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ІІІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мета: Ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

Очікувані програмні результати навчання

ПРН4. Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій; надавати рекомендації та скерування.

ПРН7. Доступно і аргументовано представляти результати досліджень у писемній та усній формах, брати участь у фахових дискусіях.

ПРН12. Підтримка власного психічного здоров'я та професійного розвитку.

Очікувані результати вивчення дисципліни

знати:

- функції та специфіку роботи психолога в клініці;
- потреби клієнта/пацієнта та аналіз цих потреб;
- мету та цілі психологічної роботи;
- класифікацію психодіагностичного інструментарію, його застосування в клініці;
- методологію науково верифікованих методів психологічного втручання;
- документообіг функцій психолога в клініці;
- принципи та етапи нейрореабілітації, зокрема технології індивідуальної та групової корекційної роботи;
- етичні норми та психологічні принципи супроводу пацієнтів;
- сучасні підходи до мультидисциплінарного планування діагностичного та реабілітаційного процесу;

- методи оцінки ефективності психологічної, нейропсихологічної та нейрореабілітаційної роботи;
- принципи промоційної та профілактичної стратегії психолога в клініці.

уміти:

- застосовувати клініко-психологічні та нейропсихологічні методи обстеження у різних вікових групах;
- проводити психологічний супровід діагностичного та терапевтичного процесу в медичній та реабілітаційній практиці;
- визначати та диференціювати форми дизонтогенезу, патохарактерологічні прояви та види поведінкових відхилень;
- використовувати методики для комплексної нейропсихологічної діагностики порушень вищих психічних функцій;
- розробляти та реалізовувати індивідуальні та групові програми нейрокорекції й нейрореабілітації;
- застосовувати сучасні підходи до організації інтегрованої нейрореабілітаційної роботи з урахуванням соціально-психологічних факторів;
- аналізувати ефективність проведених корекційних та реабілітаційних заходів, формулювати психологічний прогноз;
- використовувати етичні та комунікативні стратегії у роботі з пацієнтами та їхніми сім'ями;
- працювати у мультидисциплінарній команді, координуючи психологічну частину комплексної реабілітації;
- вести професійну документацію, складати звіти та рекомендації за результатами діагностично-корекційної роботи.

Здобувачі, які використовують ШІ для допомоги у виконанні завдань, зобов'язані:

- у передмові зазначити факт використання ШІ у роботі.
- пояснити як саме ШІ допоміг у створенні тексту (генерація ідей, перевірка фактів, формулювання висновків).
- пояснити, які частини тексту були створені за допомогою ШІ і в яких аспектах вносено власні корективи

Процедура визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Перезарахуванню підлягають лише ті результати навчання (знання, вміння), які відповідають програмним результатам навчання або змісту навчальних тем дисципліни «Функція та специфіка роботи психолога в клініці»

Унаслідок досягнення результатів навчання здобувачі вищої освіти в контексті змісту навчальної дисципліни мають опанувати такі компетентності:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або

здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні компетентності:

ЗК 3. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК 6. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 7. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

Спеціальні компетентності:

СК3. Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та/або доказові методики і техніки практичної діяльності; обирати психодіагностичні інструменти та інтерпретувати результати.

СК8. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію; оцінювати ефективність обраної стратегії та застосування промоційних та профілактичних інструментів.

СК9. Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями.

Міждисциплінарні зв'язки:

«Нейроанатомія та психофізіологія вищих психічних функцій», «Клінічна психологія та нейропсихологія: нейродіагностика, корекція та нейрореабілітація», «Патопсихологія та основи психіатрії (з психофармакологією)».

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, ОПП, спеціальність, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань С Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини ОПП Клінічна психологія	Статус дисципліни: Обов'язкова	
Змістових модулів – 3	Спеціальність С4 Психологія	Рік підготовки:	
Індивідуальне навчально-дослідне завдання – доповідь		1-й	1-й
Загальна кількість годин - 90		Семестр	
		1-й	1-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента –	Рівень вищої освіти: другий (магістерський)	Лекції	
		10год.	4
		Практичні, семінарські	
		20год.	6
		Лабораторні	
		0год.	0
		Самостійна робота	
		50год.	70
Індивідуальні завдання:			
10 год.	10		
		Вид контролю: залік	

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання – 33% : 67%

для заочної форми навчання – 11% : 88%

Плани практичних занять та завдання до самостійної роботи

№ теми	Назва теми Форма заняття	Кількість годин	
1	Семінар «Аналіз та ідентифікація потреб. Проведення аналізу потреб клієнта/пацієнта. Користування класифікаціями розладів психіки та використання ШІ у клінічній психології».	2	1
2	Дискусія «Визначення ключових характеристик сприйняття інформації людиною».	2	1
3	Діагностування «Вибір методів психодіагностики з врахуванням оволодіння клінічним інтерв'ю».	2	1
4	Вирішення практичних завдань «Побудова індивідуальної програми ідентифікації потреб пацієнта».	2	
5	Круглий стіл: «Інтегративний підхід у клінічній психології».	3	1
6	Тренінг «Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я».	3	1
7	Семінар «Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.».	3	
8	Дискусія «Професійна взаємодія та ведення документообігу».	3	1
Разом		20	6

Практичні заняття

Змістовий модуль 1. Аналіз та ідентифікація потреб клієнта / пацієнта у роботі клінічного психолога, визначення та планування промоційної та превенційної стратегії для клієнта /пацієнта у роботі клінічного психолога

Практичне заняття 1

Семінар. Загальні закономірності клієнта /пацієнта.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1. Аналіз та ідентифікація потреб клієнта / пацієнта у роботі клінічного психолога.
2. Загальні закономірності психічної діяльності клієнта/пацієнта.
3. Психологічні стани та прояви психологічних труднощів, психічні розлади.
4. Знання класифікацій розладів психіки та поведінки (зокрема МКХ, DSM).
5. Знання про цілі роботи клінічного психолога та критерії їх досягнення.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

1. Дати характеристику ідентифікацій потреб клієнта / пацієнта у роботі клінічного психолога.

2.Скласти таблицю щодо прояву різних трудових функцій за професійним стандартом клінічного психолога.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 2

Круглий стіл «Визначення та планування промоційної та превенційної стратегії для клієнта – пацієнта у роботі клінічного психолога».

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

- 1.Вікові та індивідуальні особливості сприймання інформації.
2. Фактори розвитку психологічних труднощів і групи ризику щодо розвитку психічних розладів.
3. Ефективність впливу промоційних та превенційних заходів.
4. Різні методи та форми надання промоції і превенції у індивідуальному та груповому форматах.
5. Основи складання промоційних та превенційних програм.
6. Класифікація комунікативних стратегій, сприйняття інформації цільовою аудиторією.
7. Методи та способи оцінки ефективності, відповідно до встановлених цілей промоційних та превенційних заходів.
- 8.Психологічний прогноз щодо розвитку особистості клієнта/пацієнта, запит та отримування зворотного зв'язку від клієнта / пацієнта про ефективність використаних інструментів превенції та промоції.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

- 1.Скласти таблицю психодіагностичних критеріїв виокремлення різних форм трудових функцій.
- 2.Порівняти основні прояви планування промоційної та превенційної стратегії для клієнта – пацієнта у роботі клінічного психолога.
3. Скласти таблицю складових вікових та індивідуальних особливостей сприймання інформації.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Змістовий модуль 2. Психодіагностика у роботі клінічного психолога та рекомендації клієнтам/пацієнтам для фахівців в роботі мультидисциплінарної команди в клініці. Психологічні втручання психолога в роботі мультидисциплінарної команди.

Практичне заняття 3

Семінар. Психодіагностичний інструментарій у роботі клінічного психолога.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

- 1.Теоретичні основи організації та проведення психодіагностики (зокрема,

- сутність та призначення, завдання та принципи, сфери використання, етапи.)
- 2.Класифікації, методи психодіагностики (спостереження, клінічне інтерв'ю, скринінги, стандартизовані тести, проєктивні методики тощо).
 - 3.Критерії якості обраного методу психодіагностики (валідність, надійність, стандартизація, наявність доказової бази досліджень про використання обраного методу), рекомендації та обмеження у використанні окремих методів психодіагностики, враховуючи цілі психодіагностики та контекст ситуації.
 - 4.Теоретичні основи проведення обстеження обраним методом психодіагностики.
 - 5.Основи аналізу та інтерпретації результатів психодіагностики
 - 6.Алгоритм проведення психодіагностики у різних групах (зокрема із врахуванням вікових індивідуальних, соціально-психологічних характеристик клієнта/пацієнта).
 7. Основи статистичного аналізу результатів діагностики.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

1. Дати характеристику класифікації психодіагностичним методам в роботі клінічного психолога.
2. Порівняти основні психологічні структурні компоненти психодіагностики в роботі клінічного психолога. Стисло обґрунтуйте свою відповідь.
3. Розробити структурно-логічну схему розвитку психодіагностичного інструментарію психологічних порушень в роботі клінічного психолога.
4. Розробити порівняльну таблицю проявів психологічних втручань клінічного психолога в роботі мультидисциплінарної команди.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 4

Семінар. Рекомендації та скерування у роботі клієнта /пацієнта.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

- 1.Рекомендації для покращення психічного здоров'я.
- 2.Заходи і методи покращення психологічного добробуту.
- 3.Обізнаність про сферу компетентності фахівців у сфері психічного здоров'я.
- 4.Алгоритм складання, рекомендації стосовно проведення необхідних інтервенцій.
- 5.Комунікаційні навички. Мотивація клієнта / пацієнта до дотримання рекомендацій.
- 6.Скерування клієнта на консультацію до іншого фахівця. Навички оформлення супровідної документації для скерування.
- 7.Здатність клінічного психолога діяти на основі етичних міркувань

(мотивів).

8.Здатність діяти соціально відповідально та свідомо в роботі клінічного психолога.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

1. Дати характеристику рекомендацій та скерування у роботі клієнта /пацієнта. (зробити таблицю)
- 2.Проаналізувати психологічні особливості перебігу невротичних розладів, розробити психологічний інструментарій та реабілітаційні заходи.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 5. Психологічні втручання у роботі клінічного психолога.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

- 1.Типи та форми психологічного втручання та їх специфіка відповідно до вікових, гендерних, культурних та інших особливостей клієнта/ пацієнта.
- 2.Психічні розлади, кризові стани, які потребують втручання.
- 3.Планування та реалізація втручання низької інтенсивності та психологічне консультування.
4. Процедури та етапи здійснення різних типів психологічного втручання (зокрема, психологічного консультування, психологічного супроводу, психологічної підтримки, психологічного тренінгу тощо).
- 5.Вимоги до реалізації втручань, відповідно до потреб клієнтів / пацієнтів, особливостей розвитку та вікових особливостей.
- 6.Класифікація видів кризових ситуацій, способи реагування на екстремальні /надзвичайні подій.
- 7.Кризові стани, зокрема, такі, що зумовлюють ймовірність спричинення шкоди собі або іншим особам.
- 8.Протоколи реагування та специфіка кризових втручань залежно від ситуації, особливостей розвитку та вікових особливостей клієнтів /пацієнтів.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

1. Дати характеристику психологічних втручань у роботі клінічного психолога (зробити таблицю).
- 2.Проаналізувати психологічні особливості психологічних втручань у роботі клінічного психолога.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Змістовий модуль 3. Професійна взаємодія та введення документообігу клінічним психологом. Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я.

Практичне заняття 6 Професійна взаємодія та ведення документообігу.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

- 1.Знання нормативно-правових актів щодо надання психологічної допомоги населенню.
- 2.Форми звітності та внутрішні протоколи закладу.
- 3.Правила оформлення документації психолога, в т.ч. електронній формі.
- 4.Нормативно-правова база, вимоги до оформлення документації.
- 5.Оформлення результатів досліджень та психологічних втручань у формі психологічних висновків, в електронній формі.
- 6.Основи соціальної та професійної комунікації.
- 7.Обізнаність у сфері трудових функцій членів моно- чи мультидисциплінарної команди.
- 8.Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики клінічного психолога та керуватися загальнолюдськими цінностями; планувати та здійснювати заходи психологічної абілітації та реабілітації;
- 9.Здатність до аналізу та оцінювання ефективності психологічних втручань; промоція та профілактика.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

- 1.Розробити порівняльну таблицю документообігу за напрямками у роботі клінічного психолога.
2. Розробити критерії документообігу в напрямку реабілітації(скласти порівняльну таблицю).

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 7 Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

- 1.Рефлексія власного рівня професійної компетентності та потреб у її розвитку.
- 2.Планування та реалізація професійного розвитку у роботі клінічного психолога.
- 3.Методи, процедури, техніки самооцінювання /моніторингу власної професійної компетентності
- 4.Критерії ефективності виконання трудових функцій та стратегій професійного розвитку.
- 5.Нормативно-правова бази щодо неперервного професійного розвитку, сучасні ресурси (в т.ч. сертифікаційні програми, онлайн-додатки та

платформи тощо).

6.Сучасні дослідження та міжнародні керівництва у сфері психічного здоров'я.

7.Фактори впливу на психологічний добробут, ризики професійного вигорання на робочому місці.

8.Методи та процедури само оцінювання та турботи про психічне здоров'я на робочому місці.

9.Процедура та алгоритм реалізації професійної діяльності Знання процедур, форм супервізійної підтримки.

10.Формування запиту супервізійної підтримки.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

Підготовка заходів щодо професійного розвитку та підтримки власного психічного здоров'я.

1.Розробити алгоритм підтримки професійного розвитку та підтримки власного психічного здоров'я.

2.Розробити психодіагностичні критерії прояву підтримки власного психічного здоров'я.

3. Розробити напрямки та програму реабілітаційних заходів щодо професійного розвитку та підтримки власного психічного здоров'я.

4. Розробити напрямки та програму професійного розвитку та підтримки власного психічного здоров'я.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

Практичне заняття 8. Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.

Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:

1.Етичний кодекс психолога, етичні та деонтологічні принципи професійної діяльності клінічного психолога.

2.Норми охорони праці та безпеки життєдіяльності.

3.Посадові обов'язки, меж професійної компетентності.

4.Основні положення міжнародних нормативно-правових документів:

5.Конвенція про права людини,

6.Конвенція про права осіб з інвалідністю,

7.Міжнародний пакт про громадянські та політичні права,

8.Конвенція про права дитини,

9.Конвенція про права осіб з інвалідністю,

10.Міжнародний пакт про громадянські та політичні права,

11.Конвенція про права дитини.

Обов'язкове практичне завдання:

Робота в малих групах.

Питання для дискусії (робота в малих групах):

Підготовка заходів щодо вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.

1. Розробити алгоритм вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.

2. Розробити критерії вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.

3. Розробити напрямки та програму щодо вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.

Результати доповіді на практичному занятті.

Рекомендова література:

[1], [3], [5], [7], [9], [10], [12].

ТЕХНОЛОГІЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Тема	Форма організації на занятті	Обов'язкове практичне завдання	Термін виконання
<p><i>Семінар «Аналіз та ідентифікація потреб. Проведення аналізу потреб клієнта/пацієнта. Користування класифікаціями розладів психіки та використання ШІ у клінічній психології».</i></p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Що є предметом клінічної психології? 2. У чому полягає сутність функцій клінічного психолога? 3. Які функції клінічного психолога в клініці? 4. Яка структура процесу взаємодії клінічного психолога з пацієнтом? 5. У чому полягає проблематика запитів пацієнтів? 6. Що забезпечує успішність консультативної роботи? 7. У чому полягає сутність диференційованого підходу до пацієнта? 8. Яке значення основних функцій в роботі клінічного психолога? 9. Які напрями сучасних досліджень у сфері клінічної психології ви можете схарактеризувати? 	<p style="text-align: center;"><i>Завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Робота в малих групах. Кожна група – прихильник однієї з теорій в клінічній психології. Потрібно привести якомога більше аргументів на користь «своїх» теорій. 2. Виберіть теорію, яка вам близька. Поміркуйте, як можна втілити її функції у клініці <p>Результати доповісти на практичному занятті.</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p><i>Дискусія «Визначення ключових характеристик сприйняття інформації людиною».</i></p>	<p>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які характеристики сприйняття інформації людиною? 2. Чому клінічному психологу необхідні знання про особистість, сприйняття інформації людиною? 3. Які характеристики сприйняття інформації людиною є менш інформативними ? 	<p>Робота в малих групах. Кожна група – прихильник однієї характеристики сприйняття інформації людиною. Підготувати колаж або ресурсну карту для роботи з пацієнтами.</p>	<p>До наступ. прак. заняття</p>
<p><i>Діагностування «Вибір методів психодіагностики з</i></p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p>	<p style="text-align: center;"><i>Завдання.</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Для кожного з типів характеру розробіть і 	<p>На прак. занятті</p>

<p>врахуванням оволодіння клінічним інтерв'ю».</p>	<p>1. Як вибір методів психодіагностики впливає на успішність професійної діяльності клінічного психолога? 2. Які психологічні особливості можуть виявлятися у роботі клінічного психолога? 3. Як вікові кризи впливають на продуктивність проведення психодіагностики?</p>	<p>опишіть п'ять конкретних життєвих ситуацій. Зробіть вибір психодіагностики з врахуванням клінічного інтерв'ю. 2. Опишіть вибір методів психодіагностики з врахуванням оволодіння клінічним інтерв'ю підготуйте психологічні рекомендації, спрямовані на оптимізацію проведення психологом клінічного інтерв'ю. Результати доповіді на практичному занятті.</p>	
<p>Вирішення практичних завдань «Побудова індивідуальної програми ідентифікації потреб пацієнта».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Які особливості побудови успішної індивідуальної програми ідентифікації потреб пацієнта? 2. Як слід поводитися з пацієнтами, які мають психічні розлади?</p>	<p><i>Завдання.</i> Опишіть очікувані результати роботи клінічного психолога з пацієнтом, який має психічні розлади поведінки. Результати доповіді на практичному занятті.</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p>Круглий стіл: «Інтегративний підхід у клінічній психології».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> Який актуальний стан інтегративного підходу в клінічній психології?</p>	<p><i>Завдання.</i> Розробіть психологічні рекомендації, спрямовані: на створення і Посилення інтегративного підходу у клінічній психології. Результати доповіді на практичному занятті</p>	<p>На прак. занятті</p>
<p>Тренінг «Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i> 1. Схарактеризуйте структуру професійного розвитку та підтримка психічного здоров'я 2. Схарактеризуйте специфіку професійного розвитку та підтримка психічного здоров'я 3. Які труднощі виникають при організації професійного розвитку та підтримка психічного здоров'я?</p>	<p><i>Завдання.</i> Розробіть рекомендації клінічного психолога щодо професійного розвитку та підтримки власного психічного здоров'я. Результати доповіді на практичному занятті</p>	<p>На прак. занятті</p>

<p>Семінар «Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою.».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Етичний кодекс в роботі клінічного психолога. 2. Професійна етика та практика клінічного психолога. 3. Основні порушення етичного кодексу в роботі клінічного психолога. 5. Особливості етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою клінічного психолога. 	<p><i>Завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Аналіз особистісних якостей клінічного психолога Запишіть на аркуші 20 якостей, необхідних клінічному психологу У групі обговоріть ці якості і складіть загальний перелік якостей, з якими погодилася група. Проранжуйте перелік за рівнем значущості якостей (від 1 до 20). Обговоріть отримані результати в групі. 	<p>На прак. занятті</p>
<p>Дискусія «Професійна взаємодія та ведення документообігу».</p>	<p><i>Участь у колективному обговоренні з динамічним зворотнім зв'язком:</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Які основні вимоги до документації клінічного психолога? 2. Які нормативні закони в роботі з документами слід враховувати клінічному психологу? 4. Що таке документообіг в роботі клінічного психолога 	<p><i>Завдання</i></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Зазначте основну документацію в роботі клінічного психолога. 2. Робота в мікрогрупах. Кожна група вибирає вид документообігу. Розробіть презентацію заповнення обраного документу.. Групи готують презентації власних документів 	

Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин денна	Кількість годин заочна	Форми контролю
1	Аналіз та ідентифікація потреб клієнта. <i>Опрацювати та порівняти підходи до аналізу та ідентифікації потреб клієнта в Україні та за кордоном. Підготувати письмовий огляд наукових статей (не менше 5 джерел 2020–2025 рр.).</i>	6	9	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань, залік
2	Визначення ключових характеристик сприйняття інформації людиною. <i>Описати можливості використання ключових характеристик сприйняття інформації людиною.</i>	6	9	
3	.Вибір методів психодіагностики з врахуванням оволодіння клінічним інтерв'ю. <i>Проаналізувати відмінності в підходах до ранньої діагностики. Алгоритм складання клінічного інтерв'ю.</i>	6	9	
4	Вирішення практичних завдань «Побудова індивідуальної програми ідентифікації потреб пацієнта». <i>Провести огляд сучасних тестів та інструментальних методів. Підготувати міні-презентацію з аналізом сильних і слабких сторін обраної методики.</i>	7	8	
5	Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я <i>Дослідити приклади мультидисциплінарних команд у клініках щодо підтримки психічного здоров'я. Розробити пропозицію інтегративної моделі професійного розвитку ті підтримки власного психічного здоров'я для роботи з пацієнтами.</i>	6	9	
6	«Інтегративний підхід у клінічній психології». <i>Розглянути методи інтегративного підходу у клінічній психології . Запропонувати власну схему ефективності інтегративного підходу.</i>	7	9	
7	Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою. <i>Підготувати огляд наукових джерел (не</i>	6	8	

	<i>менше 5 публікацій останніх 5 років).</i>			
8	Професійна взаємодія та ведення документообігу. <i>Порівняти ведення документообігу клінічним психологом та ерготерапевтом.</i>	6	9	
Разом		50	70	

Індивідуальні навчально-дослідні завдання (план дослідження)

№ з/п	Тематика (за вибором)	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	Розкласифікувати та ідентифікувати потреби клієнта.		
2	Виокремити ключові характеристики сприйняття інформації людиною, подати у вигляді таблиці.		
3	Діагностування «Вибір методів психодіагностики з врахуванням оволодіння клінічним інтерв'ю». Обрати за вибором метод клінічного інтерв'ю.		
4	Побудувати індивідуальну програму ідентифікації потреб пацієнта.		
5	Представити у вигляді алгоритму Інтегративний підхід в діяльності клінічного психолога.		
6	Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я, розробити план профілактичних заходів.		
7	Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою. Розробити рекомендації клінічному психологу.		
8	Професійна взаємодія та ведення документообігу. Обрати та оформити документ з документообігу клінічного психолога.		
	Разом	10	10

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо) з джерела без посилання на це джерело;
- подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есеїв тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання.

Критерії оцінювання
Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	бали	Критерії
Практичні заняття	0	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильну відповідь на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1	Здобувач виконує більшість завдань практичних занять і самостійної роботи; в цілому відповідає на поставлені запитання, але не в змозі переконливо аргументувати свої відповіді, помиляється у використанні понятійного апарату.
	2	Знання здобувача є достатньо повними, студент самостійно застосовує відповідний навчальний матеріал, виконуючи практичні завдання; аналізує, робить висновки. Відповідь повна, логічна, обґрунтована, але припускається неточностей. Здобувач самостійно використовує необхідні інформаційно-методичні матеріали, виконуючи практичні завдання. Виконані завдання у цілому відповідають вимогам, хоча мають незначні огріхи.
	3	Здобувач виконує всі завдання практичних занять і домашньої/самостійної роботи; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на питання під час усного і письмового опитування; бере активну участь у обговоренні питань, користується додатковою науковою літературою; самостійно опрацьовує першоджерела, щоб виконати додаткові завдання; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми, теми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; активно, вміло працює в парі/групі/команді; здатний публічно представити матеріал.
Самостійна робота	0	Здобувач розпізнає деякі об'єкти вивчення та визначає їх на побутовому рівні, може описувати деякі об'єкти вивчення; має фрагментарні уявлення з предмета вивчення; виконує елементарні прийоми практичних завдань.
		Здобувач володіє знаннями, демонструє відповідні результати навчання, використовує їх у нестандартних ситуаціях, але допускає помилки; з похибками виконує та аналізує практичні завдання.
	2	Здобувач володіє глибокими знаннями, демонструє відповідні компетентності, використовує їх у нестандартних ситуаціях, самостійно працює з інформацією у відповідності до поставлених завдань; систематизує та узагальнює навчальний матеріал; самостійно користується додатковими джерелами

		інформації; без похибок виконує та аналізує практичні завдання.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання: розробка плану дослідження (за вибором)	0	Завдання не виконано. Не зараховуються роботи, які є плагіатом або передруком з мережі Інтернет.
	1...3	Завдання виконано формально, без виокремлення практичної, емпіричної частини дослідження плану.
	4...6	Завдання виконано з творчим підходом, містить розділ теоретико-методологічної частини дослідження, програми дослідження, обґрунтування використання психодіагностичного інструментарію.
	7...9	Завдання виконано, але всі розділи плану дослідження не розкрито в повному обсязі. Присутні помилки в розрахунках емпіричної частини дослідження, без достовірності отриманих результатів дослідження.
	10...12	Завдання виконано на належному рівні, але не простежується творчого підходу до написання бізнес-плану. Є огріхи в захисті роботи.
	13..14	Завдання виконано з творчим підходом, містить нешаблонні фрази, розгорнуте, цікаве, відрізняється власними роздумами, висновками, представлено з допомогою внесення до плану методів математичної обробки результатів дослідження, що забезпечує надійність та валідність дослідження.
Письмова робота	0..1 балів	Здобувач не менше ніж на 30% контрольних завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань
	2 бали	Здобувач не менше ніж на 50% контрольних завдань надав правильну відповідь – початковий рівень знань
	3 бали	Здобувач на 51% - 70% контрольних завдань надав правильну відповідь – середній рівень знань
	4 бали	Здобувач на 71% - 90% контрольних завдань надав правильну відповідь – достатній рівень знань
	5 балів	Здобувач на 91% - 100% контрольних завдань надав правильну відповідь – високий рівень знань

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ (ЕКЗАМЕН)

Для навчальної дисципліни «Психодіагностика психічних розладів та їх реабілітація» за навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі екзамену, на який у структурі оцінювання відводиться 20 балів. Кількість балів здобувач отримує за оцінкою кожного з трьох питань білету усного екзамену. Здобувач може скласти екзамен, якщо кількість отриманих впродовж вивчення дисципліни балів (не менше 40). Накопичені здобувачем бали протягом вивчення навчальної дисципліни не анулюються, а сумуються. Оцінка на екзамені не може бути меншою за кількість накопичених ним балів

Бали	Критерії
0 балів	Відповіді на запитання відсутні.
1–5 балів	Відповіді на запитання неповні, невпевнені. Відсутні приклади практичного використання.
6–10 балів	Здобувач вищої освіти не вміє логічно думати, робити власні висновки. Відповіді на запитання формальні, книжкові. Не наведено прикладів практичного використання в освітньому процесі
11–15 балів	Відповіді на запитання загалом правильні, проте наявні помилки у визначеннях. Здобувач вищої освіти намагається робити власні висновки, наводить приклади практичного використання в освітньому процесі.
16–20 балів	Здобувач вищої освіти вміє розмірковувати, робити власні висновки. Відповіді на запитання повні, обґрунтовані, логічно побудовані, з прикладами практичного використання.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗА ВИДАМИ КОНТРОЛЮ

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90-100 А)	Здобувач демонструє міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, правильно й обґрунтовано приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях; реалізує теоретичні положення навчальної дисципліни виконуючи практичні завдання у сфері юридичної психології . При виконанні практичних завдань проявляє вміння самостійно вирішувати поставлені завдання, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються. Оцінка нижче 100 балів обґрунтовується недостатнім розкриттям теоретичних питань навчальної дисципліни, або тим, що студент проявляє невпевненість в тлумаченні теоретичних положень чи складних практичних завдань.
Добре (82-89 В)	Здобувач вільно володіє навчальним матеріалом і науково-понятійним апаратом в обсязі, що відповідає програмі навчальної дисципліни, аргументовано висловлює свої думки, робить на їхній основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач у сфері юридичної психології, але припускається несуттєвих помилок. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81 С)	Здобувач добре володіє навчальним матеріалом, знає основні теоретичні положення, що відповідають програмі навчальної дисципліни, аналізує можливі практичні ситуації та вирішує їх, але припускається помилок які усуває за підтримки з боку викладача або однокурсників. Пояснює основні положення, дає правильні відповіді щодо форм юридичної психології при заданій

	зміні вихідних параметрів. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або володіє частиною навчального матеріалу. Виконує завдання із допустимою кількістю грубих помилок. Виявляє базові знання: має загальні уявлення про систему, структуру, функції та інструменти юридичної психології. На задовільному рівні володіє термінологією, може аналізувати, порівнювати і робити висновки, але відповіді мало аргументовані, неповно обґрунтовані висновки, допускає ряд серйозних помилок при узагальненні та інтерпретації основних закономірностей, фактів та явищ, зміст окремих питань викладає частково, непослідовно, відповідь виявляє прогалини у знаннях. Не виявляє творчості у вирішенні навчально-виховних ситуацій, нестандартні ситуації викликають значні труднощі; здебільшого не має власної позиції
Задовільно (60-63 E)	Здобувач опанував навчальний матеріал в мінімально допустимому обсязі, передбачений програмою навчальної дисципліни. Відповіді неточні або мало аргументовані, з порушенням послідовності викладання. При розкритті теоретичних положень припускається серйозних помилок, неточності у розумінні та інтерпретації основних закономірностей. Має практичні навички, достатні для виконання завдань на рівні мінімально допустимих вимог. При вирішенні завдань виконує роботу за зразком (практичним коментарем), але не розуміє достатньою мірою мету роботи, не вміє самостійно робити узагальнюючий висновок. Виконує завдання зі значною кількістю грубих помилок.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач недостатньо володіє навчальним матеріалом (менше, ніж половина обсягу навчального матеріалу), знання фрагментарні, під час відповіді припускається суттєвих помилок, не може викласти зміст основних положень, не вміє самостійно робити узагальнюючий висновок, необхідні практичні уміння роботи не сформовані, принципові помилки в ході виконання завдань, не може самостійно виконати роботу. Здобувач демонструє недостатній рівень навчальних результатів за заданими стандартами по деяких складових навчальної програми з дисципліни, що свідчить про необхідність їх доопрацювання та повторного складання контрольних заходів.
Незадовільно (0-34 F)	Здобувач не володіє навчальним матеріалом передбачений програмою навчальної дисципліни, не розуміє змісту теоретичних питань та практичних завдань, не усвідомлює мету вивчення дисципліни, відсутні практичні уміння та навички, не вміє орієнтуватися під час розв'язання практичних завдань, більшість навчальних завдань не виконано. Здобувач демонструє повну відсутність навчальних результатів за заданими стандартами по всіх складових навчальної програми з дисципліни, що свідчить про необхідність повторного вивчення курсу.

РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ ЗДОБУВАЧІ ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ

Шкала оцінювання за всіма видами контролю (для екзамену):

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	відмінно
82–89	B	добре
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	задовільно
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Засоби діагностування результатів навчання

Оцінювання: індивідуальне опитування, колективна співбесіда, перевірка виконання практичних завдань, письмове опитування, презентація результатів самостійної роботи, екзамен. Демонстрування результатів навчання: дискусія, усні доповіді, робота в парах, круглий стіл, презентація результатів самостійної роботи.

Питання до екзамену

1. Предмет, задачі та мета вивчення дисципліни “Функція та специфіка роботи психолога в клініці”.
2. Історичний нарис розвитку клінічної психології; клінічна психологія системі наук.
3. Методи клінічної психології; організаційні аспекти клінічної психології. Професійний стандарт в роботі клінічного психолога.
4. Посадова інструкція в роботі клінічного психолога: обов’язки, функції.
5. Характеристика та особливості функцій в роботі клінічного психолога.
6. Використання методів психологічної допомоги при реабілітації.
7. Особливості самодопомоги при реабілітації. Протоколи реабілітаційних програм.
8. Психологічний інструментарій, який використовується при психологічній реабілітації.
9. Оцінка ефективності роботи мультидисциплінарної команди.
10. Загальні закономірності клієнта /пацієнта.
11. Класифікація розладів психіки та поведінки (зокрема МКХ, DSM).
12. Особливості визначення та планування промоційної та превенційної стратегії для клієнта – пацієнта у роботі клінічного психолога.
13. Особливості психологічного консультування як методу психологічної реабілітації.
14. Особливості факторів розвитку психологічних труднощів і групи ризику щодо розвитку психічних розладів.
15. Характеристика й особливості ефективності впливу промоційних та превенційних заходів.
16. Основи складання промоційних та превенційних програм.
17. Методи та способи оцінки ефективності, відповідно до встановлених цілей промоційних та превенційних заходів
18. Психодіагностика у роботі клінічного психолога та рекомендації клієнтам/пацієнтам для фахівців в роботі мультидисциплінарної команди в клініці.
19. Рекомендації для покращення психічного здоров’я.
20. Алгоритм складання, рекомендації стосовно проведення необхідних інтервенцій.
21. Навички оформлення супровідної документації для скерування.
22. Типи та форми психологічного втручання та їх специфіка відповідно до вікових, гендерних, культурних та інших особливостей клієнта/ пацієнта
23. Психічні розлади, кризові стани, які потребують втручання.
24. Вимоги до реалізації втручань, відповідно до потреб клієнтів / пацієнтів, особливостей розвитку та вікових особливостей
25. Класифікація видів кризових ситуацій, способи реагування на екстремальні /надзвичайні подій.
26. Протоколи реагування та специфіка кризових втручань залежно від

- ситуації, особливостей розвитку та вікових особливостей клієнтів /пацієнтів.
27. Психологічні аспекти процесу відновлення та розвитку порушених функцій Методи психологічної абілітації та реабілітації.
 28. Планування та здійснення заходів психологічної абілітації та реабілітації.
 29. Критерії оцінки ефективності психологічних втручань.
 30. Форми звітності та внутрішні протоколи закладу.
 31. Нормативно-правова база, вимоги до оформлення документації в роботі клінічного психолога.
 32. Оформлення результатів досліджень та психологічних втручань у формі психологічних висновків, в електронній формі.
 33. Професійний розвиток та підтримка власного психічного здоров'я
 34. Методи, процедури, техніки самооцінювання/моніторингу власної професійної компетентності
 35. Критерії ефективності виконання трудових функцій та стратегій професійного розвитку.
 36. Фактори впливу на психологічний добробут, ризики професійного вигорання на робочому місці.
 37. Вирішення етичних дилем та інших проблем, пов'язаних з професійною етикою і практикою
 38. Посадові обов'язки, меж професійної компетентності.
 39. Обмеження застосування методів та інструментів психологічних втручань
 40. Оформлення результатів досліджень та психологічних втручань у формі психологічних висновків, в електронній формі

Рекомендована література

Основна література

- 1.Професійний стандарт «Клінічний психолог» (від 19.05.2025р. № 13, протокол № 26 (220)
Національне агентство кваліфікацій України).
- 2.Дідковська Л. І. Когнітивні уявлення про хворобу як чинник психологічного благополуччя у ситуації хронічного захворювання // Тези звітної наукової конференції філософського факультету Львівського національного університету імені Івана Франка. Львів, 2020. С. 138–140.
- 3.Закалик Г. М., Войцеховська О. В., Шувар П. М. Основи клінічної психології : навч посібник. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2020. 432 с.
- 4.Заболотна А.В. Нейропсихологія: *підручник*. К.: Вища шк., 2022. 398с.
- 5.Загорна Є.Є. Основи патопсихології: *навч. посібник*. К.: "Професіонал", 2018. 200 с.
- 6.Ільїна Н. М. Клінічна психологія : навчальний посібник. Суми : Університетська книга, 2020. 163 с.
- 7.Курило В. О. Клінічна медична психологія : підручник. Магнолія, 2020. 348 с.
- 8.Медико-психологічне консультування : навч.-метод. посіб. / Людмила Іванівна Магдисюк, Раїса Петрівна Федоренко. Луцьк : Вежа-Друк, 2020. 332 с.
- 9.Медична психологія : в 2-х т. Т. 1. Загальна медична психологія / за ред. : Г. Я.Пилягіна, О. О. Хаустова, О. С. Чабан та ін. – Вінниця: Нова Книга, 2020. 288 с.
- 10.Медична психологія : в 2-х т. Т. 2. Спеціальна медична психологія / [Г. Я. Пилягіна, О. О. Хаустова, О. С. Чабан та ін. – Вінниця : Нова Книга, 2020. 496 с.
- 11.Османова А. М., Хоруженко Г. В. Клінічна психологія : навч. посібник. Київ : Університет «Україна», 2023. 183 с.
- 12.Римша С. В., Рациборинська-Полякова Н. В. Пропедевтика психіатрії з основами загальної психології, патопсихології та психопатології : навч. посіб. Магнолія, 2020. 520 с.
- 13.Савенкова І.І. Клінічна психологія: *навчальний посібник*. 3-е видання. Херсон: ООО «Айлант», 2021. 320с.
- 14.Савенкова І.І. Нейропсихологія: *навчально-методичний посібник*. Миколаїв: МНУ, 2021. 220с.
- 15.Савенкова І.І.Патопсихологія: *навч.-метод. посібник*. 2-е видання. Миколаїв: МНУ, 2020. 220с.
- 16.Шевченко А., Губенко І., Карнацька О. Основи загальної і медичної психології, психічного здоров'я та міжособового спілкування. Київ : Медицина, 2021. 312 с.

Допоміжна

- 1.Savenkova I. The Psychology of Time: tutorial. Mykolaiv: Ilion, 2020. 240s.
- 2.Savenkova I. Psychosomatics: tutorial. Mykolaiv: Ilion, 2020. 180s.
- 3.Savenkova I.,Didukh M., Khazratova N., Voitsekhovska O. Chronopsychological fore castoff nefrourological diseases. Eur Asian Journal of Bio Sciences, №14, 2020. P.2411-2415.
- 4.Savenkova I.,Liseenko O., Semenyk N., Syslova V. Time allocation, stress and job satisfaction in eye-careworkers. Ophthalmologicaljournal. № 6 (497), 2020. P.356-368.
- 5.Savenkova I.,Didukh M., Kuznetsova O., Litvinenko I., Oleksyuk O. Features of displayofanxieTyofchildren suf feringsfrom Psychosomatic diseases. Journal of Environmental Treatment Techniques, 2020, 8(4).P. 1516–1520.
- 6.Savenkova I.,Didukh M.,Ruda N.,Litvinenko I.,Chuhueva I. Individual Chronotople of the Neurotic, Stress and Somatoform Disorders. Nveo-Natural Volatiles & Essential Oils. V.8. Issue6. 2021. P.1069-1078.
- 7.Savenkova I.,M. Diduk, V. Schevchenko, O. Oleksyuk, V. Yaroshenko Psychological features oft hecourse of SARS-CoV-2 inindividuals withchronic nephrology diseases. The Editorial Boardof Journal of Education and Health Promotion. February 4, 2023. IP: 8277.218.194.
- 8.Iryna Savenkova, Natalia Tsumarieva. Psychotherapeutic Methods Application in Follow-Up of Emotionally Deprived Elementary School Children. Science and education. Одеса, 2021. № 2, С.5-15.
- 9.Савенкова І., Венгер Г., Фрунзе О. Роль менталізації в реабілітації при психічних розладах та зменшенні міжособистісного дистресу. Науковий журнал Габітус. Одеса, 2024. Вип 59. С. 297-304. (фахове видання).

Інформаційні ресурси

- 1.Міністерство освіти і науки України: URL : <http://www.mon.gov.ua>
- 2.Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського : URL : <http://www.nbuv.gov.ua/>
- 3.Одеська національна наукова бібліотека : URL : <http://odnb.odessa.ua/>.
- 4.Бібліотека Університету Ушинського : URL : <https://library.pdpu.edu.ua/>.